

فن آوری اطلاعات سلامت

Health Information Technology (HIT)

تهیه و تنظیم:

گروه آموزشی مدیریت و فن آوری اطلاعات سلامت

سال تحصیلی ۹۱-۹۰

مقدمه:

با توسعه میزان پیچیدگی اطلاعات پزشکی و تکنولوژی کامپیوتر و فشار روزافزون برای کاهش هزینه و افزایش اثربخشی خدمات، نیاز به دسترسی به داده‌های مراقبتی بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود. در واقع در دنیای امروز این اطلاعات است که صنعت مراقبت بهداشتی درمانی را هدایت می‌کند.

از این رو سیستم‌های الکترونیکی پیچیده‌ای برای بکارگیری و یکپارچه‌سازی انواع مختلف داده‌ها می‌باید با هم در حال تعامل باشند. چرا که پرونده‌های کاغذی به تنهایی برای برآوردن نیازهای پزشکی مدرن امروز کافی نیستند. امروزه سیستم‌های مکانیزه به دلیل برخورداری از سرعت، دقت، صحت، بکارگیری فن آوری‌های جدید اطلاعاتی و ایجاد شبکه‌های یکپارچه اطلاعاتی، به عنوان ابزاری استاندارد برای مراکز مراقبتی درآمده‌اند.

کامپیوتر، پیشرفت فن آوری اطلاعات، تغییر نیازها در صنعت مراقبت بهداشتی درمانی و ظهور پرونده‌های الکترونیکی توانسته بسیاری از مشکلات بالقوه پزشکان و ارائه‌دهندگان را مرتفع سازد. فن آوری اطلاعات به عنوان راهی برای رسیدن به بهبود کیفیت، جمع‌آوری اطلاعات، برقراری ارتباطات و ارزیابی مراقبت بیمار و داده‌های بالینی در بیمارستان‌ها و سایر مراکز ارایه دهنده خدمات سلامت محسوب می‌شود. به نحویکه با بکارگیری اینترنت، سیستم‌های اطلاعات بیمارستانی (Hospital Information System)، پزشکی از راه دور (Telemedicine) و ایجاد پرونده الکترونیک سلامت (Electronic health record) رشد تصاعدی در ارائه خدمات بهداشتی درمانی پیش‌بینی می‌شود.

کشورهای در حال توسعه از جمله ایران نیز از بروز تحولات مربوط به فن آوری اطلاعات مستثنی نبوده و حرکت‌هایی جهت انجام کامپیوتریزاسیون فرآیندهای بالینی نظام سلامت در حال شکل‌گیری است.

اهمیت ایجاد رشته تحصیلی فن آوری اطلاعات سلامت:

بطور یقین هدایت و مدیریت ابزار فن آوری اطلاعات در نظام سلامت، طراحی سیستم‌های اطلاعات بیمارستانی و مدارک پزشکی الکترونیکی در مراکز مراقبتی مستلزم تربیت نیروی انسانی متخصصی است که علاوه بر برخورداری از دانش کامپیوتر و فن آوری اطلاعات با چالش‌های پزشکی و نظام سلامت آشنا باشد.

تربیت این متخصصان در نظام آموزش عالی کشورمان مانند سایر کشورها تحت برنامه درسی رشته "فن آوری اطلاعات سلامت" صورت می‌گیرد. این رشته بر پایه علوم کامپیوتر و فن آوری اطلاعات، انفورماتیک و دانش مدیریت بالینی بنا شده است.

زمینه فعالیت و تخصص کارشناسان فن آوری اطلاعات سلامت:

توسعه بانک‌های اطلاعاتی جهت ثبت بیماری‌ها (تروما، سرطان و دیابت)، طراحی و توسعه سیستم‌های اطلاعات بیمارستانی (HIS)، طراحی شبکه، کنترل دسترسی، حفظ محرمانگی و امنیت اطلاعات سیستم‌های اطلاعاتی، بیماری‌شناسی و اصطلاحات پزشکی، مدیریت اطلاعات و طبقه‌بندی و کدگذاری انواع بیماری‌ها و اقدامات پزشکی از عمده فعالیت‌های این حرفه محسوب می‌شود.

لذا فن آوری اطلاعات سلامت حرفه‌ای بینایی است که گستره‌ای از علوم بهداشتی درمانی، مدیریت و کامپیوتر، فن آوری اطلاعات را در بر می‌گیرد و متخصصان این حرفه قادر به پذیرش مسئولیت اموری به شرح ذیل خواهند بود:

- تحلیلگر سیستم (Quality Improvement Analyst)
- طراح سیستم های اطلاعاتی
- تحلیلگر داده های بهداشتی درمانی (Health Data Analyst)
- مراکز ثبت سرطان (Cancer Registrar)
- مدیر شبکه
- مدیر واحد فن آوری اطلاعات بیمارستان
- بیمه (Insurance Company Manager)
- عرضه کننده سیستم های کامپیوتری (Systems Vendor/Systems Trainer)
- توسعه و پژوهش (Research and Development Specialist)
- مدیر آمار بهداشتی درمانی (Health Statistics Manager)
- مدیر ارشد اطلاعات Chief information officer (CIO)
- تحلیل گر داده (Data analyst)
- توسعه دهنده و کاربر استانداردهای مجموعه داده‌ها، نامگذاری و طبقه‌بندی (Data sets, nomenclature, and classification standards developer)
- مدیر محرمانگی و امنیت داده (Data security, privacy, and confidentiality manager)